

Rundskriv 3/2019

Til:	Alle grunnskoler	Saksnr.:	18/10218- 1
Fra:	EFP Seksjon for forvaltning og tilsyn	Arkivkode:	
Saksbeh.:	Olav Befring	Utsendt dato:	Utsendt dato
Telefon:	960 91 858	Gjelder fra:	20.08.2018
		Gjelder til:	22.06.2028
		Erstatter	10/2007

Skoleskyss for elever i grunnskolen

Rundskrivet angir hvordan skolene skal behandle søknader om skoleskyss for elever i grunnskolen i Oslo. Regelverket omfatter alle kommunale grunnskoler, og bygger på bestemmelsene i opplæringslova §§ 7-1, 7-3 og 7-4.

- Del 1: Regler og retningslinjer for å vurdere ulike gruppers rett til gratis skyss.
- Del 2: Rutiner for tildeling av transport, inkludert vilkår for å ta med venner/søsken i transporten, og rutiner for dekning av transportutgifter.
- Del 3: Rutiner for klagebehandling.

Skoleskyss for elever med grunnskoleopplæring organisert for voksne (VO-sentrene)

Retten til gratis skyss for voksne som får grunnskoleopplæring etter opplæringslova §§ 4A-1 og 4A-2 er regulert i opplæringslova § 4A-7, men organiseringen av skyss for voksne dekkes ikke av dette rundskrivet. Deltakere i voksenopplæringen som benytter kollektivtransport, må selv ordne skyss og får etter søknad utgiftene refundert av VO-senteret. VO-senteret bestiller bare drosje for deltakere som trenger skyss på grunn av en midlertidig skade eller sykdom. For øvrige skal drosje dekkes av TT-ordningen i elevens bydel. Skyssgrensen for VO er 4 km.

Skolens ansvar for skyss og vedtak

Det er skolen eleven går på, som skal sørge for nødvendig skyss til og fra opplæringen. Dette gjelder uavhengig av om eleven har fått varig eller kortvarig plass på skolen.

Skolens rektor er delegert fullmakten til å vurdere retten til skyss innenfor kommunens grenser, og å fatte enkeltvedtak om skyss, jf. forvaltningsloven § 2. Vedtak om skyss med drosje utenfor kommunen, skal fattes av Utdanningsadministrasjonen. Saksbehandlingen er individuell, og skolen må ikke inkludere flere elever i samme sak.

Standardtekster for enkeltvedtak og søknadsskjema

Standardtekster for enkeltvedtak og oversendelse av klage, finnes i Word/web-sak Innholdet må tilpasses hver enkelt sak. Se også vedlagte eksempel på søknadsskjema for foresatte.

Innhold

1. Elevenes rett til gratis skyss	3
1.1. Avstand til opplæringsstedet	3
1.2. Elever med særlig farlig eller vanskelig skolevei.....	3
1.3. Elever med funksjonshemming eller midlertidig skade/sykdom.....	4
1.4. Reisefølge/ledsager og tilsyn.....	4
1.5. Elever med delt bosted	4
1.6. Elever med midlertidig bosted.....	4
1.7. Høre barnet og vurdere hensynet til barnets beste.....	5
2. Rutiner for transport og dekning av utgifter	5
2.1. Drosjeskyss	5
2.2. Elever som vil ta med venner eller søsken i drosjeskyss.....	6
2.3. Foresatte som selv sørger for skoleskyss - kilometergodtgjørelse	7
2.4. Finansiering og regnskapsføring	8
2.5. Andre skyssutgifter.....	8
3. Behandling av klage på vedtak om skoleskyss	8

1. Elevenes rett til gratis skyss

Skoleskyss gis bare for de 190 dagene i skoleåret, og bare mellom bosted og opplæringssted. Skyssrettigheten omfatter Aktivitetsskolen (AKS) de dagene eleven også har opplæring på skolen. I skolens ferier må elevene/foresatte selv sørge for skyss.

Elevenes skyssrettigheter gjelder ikke til/fra lege, fysikalsk behandling eller andre behandlingstilbud.

1.1. Avstand til opplæringsstedet

Elevenes rett til gratis skyss til og fra opplæringen avhenger av gangavstanden mellom elevens bosted og opplæringsstedet, og elevens alder, jf. opplæringslova § 7-1. Bosted defineres som der eleven har "regelmessige døgnhvile", jf. lov om folkeregistrering § 5-1.

Følgende gangavstander utløser rett til gratis skyss, jf. opplæringslova § 7-1 første ledd:

- 2 kilometer for elever på 1. årstrinn
- 4 kilometer for elever på 2. – 10. årstrinn

Måling av gangavstanden til skolen

Som hjelpemiddel for å beregne gangavstand mellom skolen og elevens bosted, skal skolen benytte kartapplikasjonen på www.ruter.no. Skolen skal kvalitetssikre ruteforslaget, og ved eventuelle feil gjøre nødvendige korrigeringer i avstandsberegningen. Statens kartverks <http://norgeskart.no> kan brukes til kvalitetssikring.

Lengden på skoleveien skal regnes fra dør til dør etter "farande veg", jf. Ot.prp. nr. 46 (1997-98) s. 175. Dersom eleven kan bruke flere innganger på skolen, regnes det til den døra som ligger lengst vekk fra bostedet. Snarveier gjennom for eksempel skogholt og private hager, skal ikke regnes med.

Selv om lengden på skoleveien skal måles fra dør til dør, forventes det at eleven kan gå en rimelig distanse til/fra egnet oppsamlingsplass, for å nyttiggjøre seg tildelt transportmiddel. Gangavstander til/fra oppsamlingsplasser må ikke overstige 50 % av den samlede reiseavstanden.

1.2. Elever med særlig farlig eller vanskelig skolevei

Elever som har særlig farlig eller vanskelig skolevei, har rett til skyss uavhengig av gangavstanden til skolen, jf. opplæringslova § 7-1.

Vurdering av sikkerheten på skoleveien

All ferdsel i trafikken medfører en viss fare. Faren ved å ferdes på skoleveien må derfor være utenom det vanlige for at den skal kunne karakteriseres som særlig farlig eller vanskelig for den enkelte elev.

Relevante momenter i skolens vurdering er tilstanden til skoleveien, trafikkforhold, årstid, elevens alder, kunnskap om trafikkbildet i Oslo og andre særlige forhold knyttet til den enkelte elev.

Til hjelp i skolens vurdering kan det blant annet brukes:

- Traséforslag på www.ruter.no sin reiseplanlegger

- Skolens oppdaterte kunnskap om skoleveien
- Bilder fra Google Street View (dersom oppdatert)
- Statens vegvesens ulykkesstatistikk
(<https://www.vegvesen.no/vegkart/vegkart/#kartlag:geodata/@600000,7225000,3>)

1.3. Elever med funksjonshemming eller midlertidig skade/sykdom

Elever som har behov for skyss til skolen på grunn av funksjonshemming eller midlertidig skade/sykdom, har rett til dette uavhengig av gangavstand, jf. opplæringslova § 7-3. Skyssrettigheten til denne elevgruppen gjelder også til Aktivitetsskolen (AKS) de dagene eleven også har opplæring på skolen. I skolens ferier skal et eventuelt skyssansvar ivaretas av elevens bydel/NAV (TT-ordningen). Det samme gjelder anskaffelse av ledsager for elever med krav om dette i sitt TT-vedtak.

Kopi av dokumentasjon fra sakkyndig (lege, behandler, PPT e.l.) som viser behovet for skyss, oppbevares på skolen.

1.4. Reisefølge/ledsager og tilsyn

Elever som har behov for ledsager i skoleskyssen, har rett til dette, jf. opplæringslova § 7-4. Ledsager skal benyttes dersom det ut fra hensyn til sikkerheten til eleven selv, medelever, sjåfør eller materiell, er nødvendig å følge eleven i transporten. Skolen er ansvarlig for å foreta slike vurderinger. Dokumentasjon på behovet oppbevares på skolen.

Dersom ledsager er nødvendig, skal skolen stille med denne. Ledsager skal være en myndig person over 18 år. Ledsager kjører gratis sammen med eleven, mens transporten av ledsager alene til og fra skolen, belastes etter egen sats.

Elevene har også rett til tilsyn når det blir ventetid på skolen før/etter undervisningen som følge av skoleskyssen. I særlige tilfeller kan tilsynsplikten også omfatte tilsyn ved bytte av skyssmiddel til eller fra skolen, men dette er ikke vanlig i Oslo.

1.5. Elever med delt bosted

Forutsatt at vilkårene for skyss er oppfylt, kan retten til gratis skoleskyss for elever med delt bosted, gjelde til begge bostedene. Utdanningsdirektoratet presiserer at elevens opphold på hver av adressene må ha et fast preg, jf. rundskriv Udir-3-2009. Det er ellers ingen nedre grense for hvor mye eleven må bo hos hver av de foresatte. Avlastningshjem eller tilsvarende skal regnes som delt bosted, forutsatt at det foreligger vedtak om avlastning fra offentlig instans. Skolen skal ikke innvilge skyss dersom oppholdet hos den ene foresatte må anses som samvær i form av tilfeldig besøk, jf. barneloven § 43 andre ledd.

Elever kan også ha krav på gratis skyss dersom det ene bostedet ligger utenfor Oslo, forutsatt forsvarlig reisetid. Utdanningsetaten regner maksimalt ca. 90 minutter som forsvarlig reisetid, men dette må ses opp mot elevens alder og modenhet. Reisetid skal måles ved bruk av kollektiv transport, dersom det er et tilgjengelig alternativ. Ved lengre reisetid enn ca. 90 minutter, faller Oslo kommunes skyssansvar bort.

1.6. Elever med midlertidig bosted

Forutsatt at vilkårene for skyss er oppfylt, har elever som i særlige tilfeller i en periode må bo på hospits, krisesenter eller lignende, krav på skyss til/fra denne adressen i perioden oppholdet gjelder. Skolen er ansvarlig for å organisere skyssen i slike tilfeller.

Ved midlertidig plassering i regi av barneverntjenesten, og i påvente av en mer permanent løsning for eleven, er det barneverntjenesten som skal organisere og dekke nødvendige skyssutgifter, jf. rundskriv Udir-3-2009, kapitel 5.

1.7. Høre barnet og vurdere hensynet til barnets beste

Ved handlinger og avgjørelser som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. Barn har rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv, og deres mening skal tillegges vekt i overensstemmelse med deres alder og utvikling. Disse bestemmelsene går frem av Grunnloven § 104. Bestemmelsen om å høre barnet medfører ikke at forvaltningsorganet alltid må høre barnet direkte. Det vil ofte være tilstrekkelig at barnets syn er innhentet via den som representerer barnet i saken, jf. Ot.prp. nr. 45 2002-2003 side 61.

Skolen må vurdere i hvert tilfelle om det er tilstrekkelig å høre eleven via foresatte eller om dere skal høre eleven direkte. Dersom skolen hører eleven via foresatte, må dere etterspørre elevens synspunkt, for eksempel i et søknadsskjema om skyss (se vedlegg til rundskrivet). Å høre barnet direkte er særlig aktuelt dersom skolen er usikre på om foresatte har gjengitt barnets synspunkt fritt og uavhengig. Barn har ingen plikt til å uttale seg, men skal alltid få muligheten. Dersom skolen hører barnets syn direkte, må skolen tilrettelegge og ufarliggjøre situasjonen der barnet høres.

Når skolen fatter vedtak, skal skolen på bakgrunn av sakens innhold, og eventuelt elevens synspunkter, vurdere hensynet til elevens beste, jf. standardtekstene for vedtakene. Det enkelte barns beste er ikke nødvendigvis det hensynet som skal veie tyngst. Hensynet til den enkelte elev må veies mot interessene til andre barn og tungtveiende offentlige interesser.

2. Rutiner for transport og dekning av utgifter

Hovedregelen i Oslo er at alle elever som innvilges skyss etter opplæringslova § 7-1, får tildelt reisekort med ruter. Skolen vurderer hvilke typer reisekort som skal kjøpes inn, ut i fra rimeligste alternativ for kommunen, og deler disse ut til elevene (se <https://ruter.no/kjop-billett/storkunde/>).

2.1. Drosjeskyss

Elever med funksjonshemming eller midlertidig skade/sykdom, kan innvilges skyss med drosje, jf. opplæringslova § 7-3. Det samme gjelder elever med "*særleg farleg eller vanskeleg skoleveg*", men da forutsatt at det ikke finnes et passende kollektivtilbud. Skolen må vurdere dette i hver enkelt tilfelle.

Drosjeskyss skal kun bestilles fra Oslo taxibuss AS (se Utdanningsetatens intranett, Tavla), og gjelder bare innenfor Oslo kommunes grenser. Dersom det er behov for transport utenfor kommunen, for eksempel dersom eleven bor i avlastningshjem eller elevens andre bosted ligger i annen kommune, må skolen be om vedtak fra Utdanningsadministrasjonen.

Transport av elever med drosje skal hovedsakelig foregå som oppsamlingstransport. Enkelttransport kan imidlertid vurderes dersom;

- det av hensyn til eleven, medpassasjerer eller sjåfør/utstyr ikke er forsvarlig at eleven reiser sammen med andre,
- oppsamlingstransport medfører mer enn 60 minutters reisetid, eller
- oppsamlingstransport ikke er gjennomførbart fordi det ikke er andre elever som har vedtak om skoleskyss langs ruten.

Skolen vurderer behovet for enkelttransport ut fra sakkyndig vurdering, og avgjørelsen tas i samarbeid med Oslo Taxibuss.

Hovedregler for bruk av drosje pga. særlig farlig/vanskelig skolevei

For elever på 1. trinn kan skolen innvilge drosje hvis den kollektive reiseruten er særlig farlig eller vanskelig. Momenter i vurderingen, er blant annet:

- Gangavstand til til/fra egnet oppsamlingsplass/stoppested (ikke mer enn 50 % av den samlede reiseavstanden)
- Manglende fortau/gangvei langs veier med mer enn 40 km/t fartsgrense
- Reisetid mellom bosted og skole (ikke mer enn ca. 60 minutter innenfor Oslo)
- Bytte av skyssmidler

For elever på 2. trinn kan det innvilges drosje hvis den kollektive reiseruten inneholder bytte av skyssmidler på sterkt trafikkerte og kompliserte holdeplasser (f.eks. Jernbanetorget), og/eller hvis den totale reisetiden er lengre enn ca. 60 minutter.

Elever fra og med 3. trinn skal normalt være i stand til å ferdes trygt i Oslo. Disse elevene får ikke innvilget drosje grunnet særlig farlig eller vanskelig skolevei, med mindre det kan dokumenteres at eleven har manglende forutsetninger for å takle skoleveien.

Klage på gjennomføring av drosjeskyss

Alle bestillinger/endringer skal som hovedregel avtales mellom skolen og Oslo taxibuss sitt kjørekontor. Foresatte skal derfor i utgangspunktet kun forholde seg til skolen. Bare ved behov for avbestillinger i tidsrom hvor skolen ikke er bemannet, for eksempel tidlig morgen, kan foresatte kontakte Oslo taxibuss direkte.

Dersom foresatte ønsker å klage på gjennomføring av drosjeskyss, skal klagen rettes til skolen. Skolen skal deretter ta dette opp med Oslo taxibuss, og Oslo taxibuss skal ved behov bidra til å arrangere møter mellom skoler og sjåførere. Dette kan for eksempel være møter hvor skolen/foresatte gir informasjon om elevenes spesielle behov, eller annen informasjon som er nødvendig for at sjåførene skal kunne utføre transporten tilfredsstillende.

Dersom kontakten mellom skolen og Oslo taxibuss/sjåfør ikke leder fram til en tilfredsstillende løsning, kan skolen drøfte saken med ansvarlige i Utdanningsadministrasjonen. Utdanningsadministrasjonen og Oslo taxibuss har jevnlig møter der ev. vanskelige saker avklares.

2.2. Elever som vil ta med venner eller søsken

Skoleelever som er bosatt i Oslo og som har vedtak om drosjeskyss for en lenger periode på grunn av funksjonshemming eller skade sykdom, jf. opplæringslova § 7- 3, kan ha med andre skoleelever (venner eller søsken) dersom det er ledig plass i bilen. Ordningen forutsetter at;

- eleven med vedtak om skyss ellers er alene i bilen, og at
- eleven og alle som sitter på går på samme skole.

Ordningen forutsetter at drosjen har nødvendig sikringsutstyr til alle i bilen.

Bestilling av vennetransport

Skolen skal i samarbeid med foresatte vurdere om en elev kan ta med seg venner i drosjen. Vennetransport gjelder kun fra skolen til elevens bosted. Følgende rutine gjelder:

1. Skolen må lage en oversikt over inntil fem venner som foresatte har sagt er aktuelle å ta med. Oversikten må inneholde kontaktinformasjon til elevenes foresatte.
2. Foresatte til eleven må innhente samtykke fra vennenes foresatte (inntil fem venner) (bruk [Skjema for samtykke](#) på Tavla).
3. Skolen mottar skjemaene for samtykke og oppbevarer disse sammen med en oversikt over vennene.
4. Skolen informerer Oslo Taxibuss om at eleven kan ha med seg venner hjem i drosjen.
5. Oslo Taxibuss registrer i sitt system at eleven kan ha med seg venner hjem, slik at sjåførene er informert.
6. Hvis ikke eleven har med seg vennen/vennene, når drosjen henter eleven, kan ikke drosjen vente på at disse kommer.

Når eleven vil ha med seg venner hjem etter skolen, gir enten eleven eller vennen beskjed til en ansatt på skolen slik at skolen er informert om transporten. Hvis vennen ikke er på listen over venner med samtykke, skal skolen nekte vennen å bli med på transporten.

Det er tidspunkter for elevens transport i kjøreplan som gjelder, tidspunktene kan ikke endres fordi eleven skal ha med seg venner.

Ved ankomst til elevens adresse overtas tilsynsansvaret for eleven og vennene til elevens foresatte slik det er angitt i skjema for samtykke. Drosjen skal ikke kjøre vennene til andre steder enn elevens bostedsadresse.

Bestilling av søskentransport til skolen

Skolen skal i samarbeid med foresatte vurdere om en elev kan ta med seg søsken i transport til/fra skolen. Transport til skolen gjelder bare for søsken som går på samme skole som eleven. Skolen må gi beskjed til Oslo Taxibuss dersom en elev skal kunne ha med søsken, slik at det kan registreres i Oslo Taxibuss sine systemer. Skolen må oppgi elevens ID.

Hvis søsken ikke er tilstede når drosjen ankommer bostedsadressen, fraktes eleven alene til skolen. Dersom Oslo Taxibuss organiserer transporten til skolen som oppsamlingstransport den aktuelle dagen, kan søsken ikke være med i bilen.

Søsken transporteres sammen med eleven til elevens avleveringssted i samsvar med kjøreplanen. Drosjen skal ikke kjøre søsken til andre steder enn elevens avleveringssted.

2.3. Foresatte som selv sørger for skoleskyss - kilometergodtgjørelse

Foresatte til elever med rett til gratis skoleskyss kan også selv organisere skoletransporten. De kan da kreve en kilometergodtgjørelse etter "Statens sats for kjøregodtgjørelse, jf. Statens reiseregulativ. Skolen skal ikke refundere foresattes kostnader som overstiger det det ville ha kostet kommunen å sørge for skyssen (reisekort eller i noen tilfeller drosjeskyss).

Foresatte må fremlegge et refusjonskrav til skolen en eller to ganger i året, med nødvendig dokumentasjon på eventuelle tilleggsutgifter (bompenger), før skolen kan utbetale kravet. Kravet dokumenteres ved å benytte eget skjema (se vedlegg). Husk å be foresatte om kontonummeret pengene skal utbetales til.

2.4. Finansiering og regnskapsføring

I budsjettildelingen i januar hvert år får skolen et skyssbudsjett. Tildelingen er basert på data som er innrapportert fra skolene om utgifter til fast transport eller månedskort. Dersom utgiftene endrer seg vesentlig i løpet av året, kan skolen ta kontakt med økonomiavdelingen for eventuell justering av tildelte midler.

Midlene til skoleskyss skal dekke skolenes faktiske kostnader. Ved årets slutt beholder skolene overskudd på inntil 10.000 kr, og får dekket underskudd på over 10.000 kr. Skoler som ikke har fått tildelt budsjettmidler, tildeles midler dersom kostnadene overstiger 10.000 kr i løpet av året.

Kostnadene skal føres på følgende måte i skolens regnskap:

- Drosjeskyss føres på kostnadsart 11730
- Kjøp av reisekort føres på kostnadsart 11731
- KOSTRA-funksjon 223 skal benyttes på all transport til og fra skole

2.5. Andre skyssutgifter

Dersom skolens undervisningsopplegg medfører at eleven har behov for transport som en del av opplæringen, må skolen dekke utgiftene av egne midler. Dette gjelder for eksempel transport i forbindelse med svømming, ridning, kroppsøving, utflukter osv.

Utgifter til transport føres i slike tilfeller på følgende måte:

- Transport til utflukter/ekskursjoner benyttes kostnadsart 11735.
- Skyss til svømmeundervisning og kroppsøving føres på kostnadsart 11732.

Transportutgifter til disse to punktene skal føres på KOSTRA-funksjon 202

3. Behandling av klage på vedtak om skoleskyss

Vedtak om skoleskyss er et enkeltvedtak som foresatte kan klage på, jf. forvaltningsloven §§ 2 og 28. Klagefrist er tre uker, jf. forvaltningsloven § 29, og endelig klageinstans er Fylkesmannen i Oslo og Akershus, jf. opplæringslova § 15-2.

Dersom foresatte velger å klage på skolens vedtak om skoleskyss, må skolen se på foresattes innsigelser til vedtaket og gi saken en ny vurdering. Dersom skolen opprettholder sitt vedtak, og saken sendes til Utdanningsadministrasjonen for videre behandling, skal saken bestå av følgende dokumenter:

1. Skolens oversendelsesbrev, men en kortfattet framstilling av saken, se standardtekst
2. Foresattes søknad
3. Skolens begrunnede vedtak – se også punkt 1.8
4. Foresattes klage

Skolen/foresatte skal ikke selv sende saken til fylkesmannen.

Vedlegg:

Søknadsskjema for skyss.

Standardtekster for vedtak og oversendelsesbrev finner dere i Websak eller i Word.